

TYÖASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 12/1998 vp

Hallituksen esitys laiksi merimieslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 3 päivänä marraskuuta 1998 lähettänyt työasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi merimieslain muuttamisesta (HE 235/1998 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- pääsihteeri Tarja Kröger, edustaen työministeriötä ja merimiesasiainneuvottelukuntaa.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi merimieslain äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainlomia sekä hoitovapaita koskevia säännöksiä. Vanhemmuuteen perustuvien vapaiden ohella ehdotetaan säädettäväksi myös työntekijän oikeudesta olla tilapäisesti poissa työstä silloin, kun työntekijän välitön läsnäolo on välttämätöntä hänen perhettään kohdanneen sairaudesta tai onnettomuudesta johtuvan ennalta-arvaamattoman ja pakottavan syyn vuoksi. Poissaolo-oikeuden käyttämisen edellytyksenä olisi kuitenkin, että alus pysyy merikelpoisena.

Ehdotetut äitiys-, isyys-, vanhempain- ja hoitovapaita koskevat säännökset vastaavat sisällöltään pitkälti voimassa olevan merimieslain säännöksiä. Perhevapaita koskevien säännösten soveltamisen helpottamiseksi ehdotetaan vapaiden käyttöön liittyvien ilmoitusaikojen sekä niiden laskemisajankohtien yhtenäistämistä. Lisäksi hoitovapajaksojen vähimmäispituutta ehdotetaan lyhennettäväksi.

Esityksen tavoitteena on saattaa merimieslain äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainlomia sekä hoitovapaita koskevat säännökset vastaamaan Euroopan unionin neuvoston direktiiviä, jolla on toimeenpantu Eurooppa-tason työmarkkinajärjestöjen välinen vanhempainlomaa koskeva sopimus. Esityksessä on otettu huomioon myös toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi annetun neuvoston direktiivin 92/85/ETY vaatimukset äitiysloman pakollisuudesta.

Säännökset, jotka koskevat äitiys-, isyys-, vanhempain- ja hoitovapaita ilmoittamista, poissaoloa pakottavan perhesyyn vuoksi, työhönpaluuta perhevapaalta sekä säännösten pakottavuutta, on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1999. Muilta osin laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1999.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella työasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 1998

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Reijo Lindroos /sd
vpj. Armas Komi /kesk
jäsen. Matti Huutola /vas
Kyösti Karjula /kesk
Hannu Kemppainen /kesk (osittain)
Sirkka Lekman /kok
Pirkko Peltomo /sd
Heikki Rinne /sd

Outi Siimes /kok
Raimo Tiilikainen /r
Maija-Liisa Veteläinen /kesk
Marja-Leena Viljamaa /sd
Pertti Virtanen /evir
vjäs. Eila Rimmi /vas
Osmo Soininvaara /vihr (osittain).